

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Conradi Samvelis Schvrfleischii Opera historica politica

Schurzfleisch, Konrad Samuel

Berolini, 1599 [i.e. 1699]

Controu. III. De Casu Conradini

urn:nbn:de:bsz:31-102564

§. IV. Auctoritas imperantium tam sancta, quam perpetua esse debet, sed ea detractis per iniuriam titulis, convellitur, et indigne violatur.

§. V. Non committendum est, ut tituli ex iusta causa quaesiti omittantur, quibus iura provinciarum retinentur, atque in successores transferuntur. Qui enim illos usurpare pertendunt, iusta ratione suam tuentur causam, et provincias per vim ereptas, sane reposcunt ut suas.

§. VI. At e diverso Saraceni non in rationum argumentis, sed in armis praesidium causae suae collocabant, et regni Hierosolymitani possessione nitebantur, titulum regni dudum erepti pro simulacro habentes.

§. VII. Quae res ita decidenda est, ut nihil contra fas, et praeter aequum affirmetur. Etenim tituli regionum amissarum per se non sufficiunt, nec soli dant repetendi ius, praesertim contra eum, qui iure belli et diuturni possessione temporis causam tuetur. Nec vero pondus habet titulus, nisi titulo utens cum evidenti sufficientique signo se applicaverit ad repetendum; quod omnino hic requiritur, nec abesse potest, nisi forte tituli, quatenus rei gestae monumenta, retineantur. Brenna, fateor, titulum regni Hierosolymitani continenter servatum, successione continuari voluit, atque hoc signo recuperandi animum declaravit. Sed eius successores, si unum atque alterum excipias, non perinde, ut haec causa postulat, se gesserunt, et ius utique hoc pro derelicto habuerunt. Fontes historiae perquirendi sunt apud *Fazzellum decad. post. lib. VIII. cap. II. et Sigonium de regno Italiae lib. XVIII.* Cernitur hic ira divinius, quae superiorem Normannorum ferociam vindicavit in posteros, atque eorum potentiam per Hohenstauffios memorabili ultionis exemplo delevit.

CONTROV. III. De Casu Conradini.

Conradinus, Conradi Regis Siciliae verus legitimusque filius, et annos octo ac viginti natus, A. M CCLXVIII. a Carolo Andegavensi victus et captus, hortatu atque instinctu Clementis IV. Pont. Neapoli est supplicio affectus.

Non deferenda Conradini regis causa est, quae iure stirpis, et supremae voluntatis Conradi IV. firmatur, quod etsi interceptum Manfredus, tamen, patrata huius caede, non expiravit, sed in sanguine primae acqvirentis fixum ac stabile permansit.

§. II. Regnum a maioribus bello partum, et iusta successione delatum, nemini, citra delictum, ne a superiore quidem auferri potest. Non oportet negligi honorem Conradini, quem ius omni culpa absolvit, adeo ut Pontifici non liceat in eum statuere ullum poenae exemplum, quo avita regni possessio ipsi adimatur.

§. III. Quare cum veniret Conradinus ad capiendam regni huius possessionem, nihil iniuste faciebat, nec fraudi id erat Pontifici, sed iure suo utebatur.

§. IV. Si maxime autem Pontifici ius sit in Siciliam, ita ut ad eum lege summi

mi domini spectet, eiusve beneficio regnum accipiatur et agnoscat, non tamen ideo consequitur ius statuendi de capite Regis, titulo beneficiario possidentis.

§. V. Nec quidquam Conradino obiici potest, quod idoneos auctores habeat, quodque eiusmodi sit, ut propterea regni successione indignus habeatur. Non enim Conradinus fovebat coniurationes, sed manu et armis ius successione ad se delatum tueri cupiebat, tractisque in sententiam sociis et subiectis, nihil a iure gentium, nihil a more belli alienum faciebat.

§. VI. Victoria Andium duci parta ius in Conradini vitam non dabat, cum quod bellum contra iustum regni heredem esset susceptum, tum quod aliud suppeteret securitatis remedium, si victus iurata cessione victori caveret. Nam rationi et consuetudini moratorum, praecipue Christianarum, gentium adversatur ista severitas, rigorque statuendi in victum et captum, qui nervis potentiae incisis, nocere non potest. Exempla in promptu sunt apud Barbaros, sigillatim Saracenos, et Turcas, qui captos Christianorum Principes, soluto pretio militari, et promissa cessione liberarunt. Id quod testantur exempla *Ludovici Sancti*, et *Caroli*, captorum a barbaris, ac sub conditione lytri solvendi, et erepta restituendi dimissorum.

§. VII. Neque vero tam stricto belli iure agendum, ubi temperamentum et humanitas praecipue laudantur. Nimia est severitas, quam coeca regnandi cupiditas rapit, et atrocitate miscet.

§. IIX. Carolus armis causam disceptans, id sibi sufficere putabat, quod a Romana sede, ad quam iure beneficii regnum Siciliae pertinet, ad illud capessendum invitatus esset. Tum quod Manfredo, Rege Siciliae caeso, ius potestatemque in regnum istud belli titulo consecutus fuisset. Adde quod pari et eodem iure, quo Manfredus, uteretur; iste autem Conradino praeripuerat regnum, quod sibi auctoritate Pontificis accito, nihilo secius licere existimabat. Necdum accusandi modus erat, quum arguebatur Conradinus, quod coniurationes fovisset, totamque Italianam adventu suo perturbasset. Extremo quod fortuna belli in potestatem suam venisset, et simul ius in vitam eius obtinisset, atque adeo de Pontificis sententia poenam capitis ipsi irrogasset.

§. IX. Iudicium huius controversiae expeditum est, si auctorum rationes ex *Fazelli* et *Collenutii* monumentis recte deprimantur. *Lucius Marineus Siculus*, et *Auctor* rerum ab Aragoniis Regibus gestarum adiungi possunt, ille in libro XI de rebus Hispaniae, hic in iudiciis lib. II. Profecto iniuste actum est cum Conradino, legitimo Siciliae herede, cui ius sanguine quaesitum sine suo delicto eripi non potuit, maxime ob primum acquirentem Henricum VI. Hoc, collatis rerum argumentis, liquet, ac idoneis acquirendi modis, bello et pacatione approbatur. His nitebatur Henricus sextus, et ipsius consensu Pontificis erigebatur ad ius persequendum. Praeterea Conradinus testamento patris *Conradi* firmatus, retinebat animum domini, quem et declarabat adventu, et sumtis armis palam indicabat, Manfredi faci-

nus

nus non pertinebat ad exemplum, et in tantum quoque dissimile erat, in quantum Friderici II. filius, saltem nothus, erat. Carolum nulla talis necessitudo coniunxit eum Hohenstauffis, et erga hos etiam praebuit se ingratum. Pontificis in regna potestas maiori elogio, quam iure celebrata est, neque eo valuit, ut supplicium de Conradino sumeretur. Ista autem crudelitas inter Christianos inaudita est, quam barbari quoque non exercent in victos Christianorum Reges, et more atque exemplo averfantur.

CONTROV. IV. De Regno Siciliae ad Aragonios delato.

Petrus Aragoniae Rex, a Siciliae Ordinibus ad capeffendum regnum invitatus, re aliquandiu deliberata, cum classe in Siciliam profectus, insulam hanc suae ditionis fecit.

Iure suo utebatur Petrus, quod repetebat a Manfredi filia, quam in matrimonio habebat, atque eius causa regnum, quod uxorio iure defertur, sibi vindicabat.

§. II. Virili genere Hohenstauffiorum extincto, nemo propior heres erat, atque Constantia, Manfredi Regis Siculi filia, quae maritum assidue instigabat, ac obnixè monebat, restitueret sibi regnum, et redderet regno libertatem.

§. III. Conradinus, verus legitimusque regni heres, cum ad supplicium deposceretur, Fridericum amatae filium signo chirothecae demonstratum, regni heredem appellavit. Haec tessera regni a Conradino traditi, iurisque translatae symbolon ad Petrum Aragonium pervenit, ut testimonio Pii Pontif. *Collenutius* evicit.

§. IV. Carolus Andegavensis erat regni illius invasor, non iustus possessor, nedum heres, quem praeveniri, et ius Constantiae connubio quaesitum repeti sano oportebat.

§. V. Gloriosum pariter et utile fuit, ulcisci socerum, cui tam iniuste, quam crudeliter regnum Siciliae ereptum erat.

§. VI. Pro Carolo Andegavensi adducebatur sententia Pontificis, qui regnum iure caduci repetebat sedi Romanae, Galloque tradebat. Item belli titulus, quo ius a Pontifice traditum hic defendebat, nec per insidias Regibus indecoras, sed aperto Marte causam hanc agebat ac tuebatur. Tum vesperae Siculae a Petro Aragonio instructae sempiternam labem auctori aspergebant, quando regnandi cupiditate incensus, non tam bellum, quam scelus in animo agitavit, et immanis atque inaudita caedis patrandae impulsor extitit, ut hoc veluti pignore consumptae Gallorum gratiae firmatus, auxilium tanto promptius securiusque ferret.

§. VII. Quod componendae huius controversiae interest, observare licet, multa inter hostes ultro citroque fuisse gesta, quae excusari non possunt, nec debent: potestque iusta esse belli causa, quum legitimus belli modus non servatur. Neque inficior,